

Østen kalder på vidnesbyrd om Jesus

Der vil i fremtiden være brug for unge danskere, der er villige til at vidne for unge israelere på rejsen i Østen om den korsfæstede og opstandne Jesus af Nazaret – den ægte Jesus.

For Israelsmissionens generalsekretær, Heinrich Pedersen, begynder det nu at blive alvor. Han har i længere tid arbejdet med et projekt, der har fået arbejdstitlen *Western Jews in the East*. Og han har talt dets sag i flere internationale sammenhænge.

Projektet går ud på at møde unge israelere med evangeliet, når disse »vestlige« israelere gør deres jordomrejse efter endt militærtjeneste. Altså møde dem *uden for* Israel. Mange af disse kommer på deres rejse til Goa i Indien eller til Nepal – eller et helt tredje sted - hvor de slår sig ned for kortere eller længere tid og er åbne for alt nyt, ikke mindst østens religioner. Men hvorfor ikke konfrontere dem med deres egen jødiske Jesus, som de måske aldrig har hørt om i Israel? Tænk hvis de kunne komme tilbage til Israel – ikke med en Buddha-filosofi eller med hinduistiske tanker, men en tro på, at Jesus var – og er – Israels Messias!

Planen går ud på at sende et internationalt team af Jesus-troende unge til Østen. I midten af februar måned holdes et internationalt møde i Israel, hvor de endelige afgørelser skal tages, således at det første team forhåbentligt kan udsendes til efteråret. Foruden Heinrich Pedersen deltager fra dansk side også Bodil F. Skjøtt.

Caspari Center i Jerusalem kommer til at stå for den undervisning, som gives forud for teamets udsendelse. De nærmere kriterier for at komme i betragtning som volontør i dette projekt er et af de punkter, som skal behandles ved mødet i februar i Israel. Det er ingen hindring, at man har rejse- og oplevelseslyst i blodet. Men man skal være parat til at vidne om den korsfæstede og opstandne Jesus.

Fra dansk side håber vi naturligvis, at vi kan finde unge, der er villige til at tage denne udfordring op. Opløftende er det også, at nogle israelske menigheder vil arbejde for dette projekt og om muligt finde unge messianske jøder, der kan deltage i teamet.

Målet er ikke, at Den Danske Israelsmission i fremtiden skal *styre* dette projekt. Målet er, at der sammensættes en international gruppe, som i fremtiden vil tage udfordringen op til at formidle evangeliet om jøden Jesus til jødiske unge på rejse i Østen.

Kai Kjær-Hansen

Hans Nicolajsen alias John Nicolayson

Af Kai Kjær-Hansen

Navnet John Nicolayson lyder engelsk. Men man skal ikke lade sig narre af det. Det dækker over en sønderjyde, hvis danske navn var Hans Nicolajsen. Han døde som kun 53-årig og blev gravlagt på den protestantiske kirkegård på Zionbjerget i Jerusalem i 1856.

Få andre danskere har som Hans Nicolajsen indskrevet sig i jødemissionens historie. Som missionær og som kirkebygger. For år tilbage fik han en gyde opkaldt efter sig i den gamle bydel af Jerusa-

lem. Nu her i begyndelsen af det tredje årtusind er der indviet et lille center, der bærer hans navn. Centret er placeret lige ved den kirke, som han stod som bygmester af, nemlig Christ Church, lige inden

for Jaffaporten i Jerusalem.

Historien om Hans Nicolajsen er historien om en dreng, som i sin ungdom hørte et missionskald. Han er født i 1803 i Løgumkloster. Hans far døde, da han var fem år,

men hans fromme mor sørge-
de for, at han og hans søsken-
de hørte evangeliet. Hun del-
tog for eksempel i Brødreme-
nighedens missionsfester i
Christiansfeld. Netop ved en
sådan missionsfest i somme-
ren 1820 lød kaldet til teen-
ageren Hans: »Høsten er stor,
men arbejderne er få«.

Kaldet var til en tjeneste i
hedningemissionen, og ud-
dannelsen fandt sted i Berlin –
på en missionsskole, hvis
leder blev kaldt »fader Jäni-
cke«. Men efter to år dér søgte
London-Selskabet efter kan-
didater som jødemissionærer.
Der blev peget på Hans Nico-

lajsen, og i 1823 kom han til
London. Efter mindre end to
års studier dér – og efter at le-
delsen havde bemærket hans
tæft for arabisk og hebraisk –
beslattes det, at han skal sen-
des til Jerusalem.

Den 3. januar 1826 ankom
han til Jerusalem, hvor han
blev modtaget af andre af
London-Selskabets missio-
nærer, som var ankommet i
begyndelsen af 1820'erne,
deriblandt lægen Dalton. Om-
kring tre uger senere var han
med til at lægge lægen Dal-
ton i graven – på begravelses-
pladsen på Zionbjerget, hvor

han senere selv skulle hvile. Senere giftede han sig med enkefru Dalton.

Politiske forhold gjorde, at Hans Nicolajsen først i 1833 kunne slå sig ned med fast bopæl i Jerusalem. I perioden forinden var han omrejsende missionær i bl.a. det nordlige Palæstina, i Syrien og Egypten.

Ved et møde i London i 1836 forelagde han bestyrelsen for London-Selskabet planerne om at opføre en kirke i Jerusalem. I den skulle der bl.a. prædikes på hebraisk, så jøder kunne høre evangeliet på deres modersmål. Planen

blev godkendt, og Nicolajsen fik fuldmagt til at købe et grundstykke. Inden han forlod London, blev han i 1837 ordineret til tjeneste i den engelske anglikanske kirke. Efter en del genvordigheder med de tyrkiske myndigheder blev et grundstykke købt i Jerusalem, og byggeriet kunne begynde.

Før da havde han holdt gudstjenester i lejede lokaler. I et brev af 18. oktober 1838 skriver han: »Hver morgen og aften holder jeg gudstjeneste i det hebraiske sprog, fremdeles daglig husandagt på engelsk. En gang om ugen hol-

der jeg en anden forsamling og desuden et særligt møde på den første mandag i hver

måned. Dertil kommer, at jeg må give en rabbiner Simeon en times daglig undervisning som forberedelse til hans dåb; hele dagen igennem må jeg

modtage besøg – ofte disputeresyge mennesker – jøder, tyrker og navnkristne vantro.

Sidste søndag var jeg ganske udmattet, men da var det også en frygtelig travl dag; jeg holdt nemlig om søndagen prædikener i tre forskellige

sprog«.

Under byggeriet af kirken blev der holdt gudstjenester i et lille interimistisk kapel – Jakobskapellet. Efter en besværlig byggeperiode stod kirken færdig i 1849. Det var ikke blot den første protestantiske kirke i Jerusalem, men også den første større moderne bygning. Nicolajsen stod også som bygherre af missionshospitalet.

Ved indvielsen af kirken i 1849 blev to jøder døbt – og 14 andre jøder meldte sig til dåbsundervisning. Ved Nicolajsens død i 1856 var omkring 100 jøder blev døbt i kirken.

En trofast vægter på Jerusalems mure

Hans Nicolajsen blev gravlagt på den protestantiske kirkegård på Zionbjerget. Her kan hans gravmæle stadig ses. Inskriptionen lyder:

Pastor John Nicolayson, født den 1. juni 1803. I 23 år en trofast vægter på Jerusalems mure, frygtløs midt i krig, oprør og pest. En mester i hele den hebraiske og arabiske lære. Grundlægger af det engelske hospital og bygmester af den protestantiske kirke, elsket i livet og savnet i døden af kristne, jøder og muslimer, død den 6. oktober 1856.

På gravmælets sider er der både på engelsk og hebraisk henvisninger til tre bibelvers, nemlig Ordsp 10,7, Es 57,1 og Matt 5,9.

I 1892 skrev A. Bülow, som var involveret i Den Danske Israelsmissions arbejde, en levnedsskildring på dansk om Nicolajsen. I 1949 udgav Israelsmissionen et hefte om Nicolajsen, skrevet af H.C. Friis. I dette »Livsbillede« af en dansk jødemissionær skriver Friis afsluttende:

»Nicolajsen var pionermissionær, og dertil havde han gode betingelser, så når han blev grundlæggeren af den evangeliske mission i Jerusalem, var det, fordi han havde et grundigt kendskab til jødernes historie og åndsliv samt det hebraiske sprog og flere andre østerlandske sprog, men vel mest for hans store kærlighed til Israels folk og hans faste tro på, at der må

Hans Nicolajsens gravmæle på den protestantiske kirkegård i Jerusalem.

komme en ny nådetid for dette Guds eget folk. Måske er derfor jødemissionen den vigtigste gren i al ydre mission. Det gamle figentræ skyder sine knopper, og der er tegn til, at sommeren er nær. Når den tid kommer, da Israelsmissionen skal afløses af Israels mission, da bliver der liv ud af døde, og da vil Guds rige komme med kraft. Måtte Hans Nicolajsens minde iblandt os tilskynde os til at være med i arbejdet for, at Guds rige måtte bygges i Guds gamle ejendomsfolks hjerter.

Hans Nicolajsen blev banebryderen for og stifteren af jødemissionen i Jerusalem. I 23 år stod han som en trofast vægter på Jerusalems mure.»

kk-k

Rygter om ritualmord i Damaskus 1840

Hans Nicolajsen til kamp mod antisemitisme i 1840

I 1840 var en katolsk munk pludselig forsvundet i Damaskus. Rygtet spredtes, at det var jøderne, der havde myrdet ham, og at man havde brugt hans blod til at blande i de usyrede påskebrød. Under tortur fik man en jødisk bar-

traditionelle overleveringer. Den imod dem rettede beskyldning kan derfor ikke gøre krav på nogen troværdighed eller være berettiget til en sådan på grundlag af de foregivne bekendelser, der blev afpresset dem på pine-

ber til at tilstå, at han havde myrdet munken. Flere indflydelsesrige jøder i Damaskus blev fængslet, og også andre steder spredtes andre rygter om tilsvarende ritualmord. Jøderne rundt omkring i Middelhavslandene frygtede en forfølgelse – deriblandt jøderne i Jerusalem, som bad Nicolajsen om råd. Han medvirkede til, at deputationer blev sendt til bl.a. Damaskus og Alexandria. Også den europæiske presse blev interesseret i sagen.

Brevet, som Hans Nicolajsen udfærdigede i denne anledning, bringes her.

Jeg undertegnede har – skønt jeg er en kristen af personlig overbevisning – haft rig lejlighed til, ved mine studier og ved omgang med jøderne som missionær iblandt dem i Det Hellige Land nu i 14 år, at skaffe mig grundige og udførlige oplysninger om jødedommen, idet jeg omhyggeligt har studeret alle de skrifter, som har hævdt og anseelse iblandt dem, og idet jeg sammen med rabbinere og andre jøder har gransket alle deres regler og skikke. Jeg erklærer herved som min fulde og faste overbevisning, at det simpelthen i højeste grad ville stride imod alle deres meninger, regler og sædvaner at anvende blod i deres usyrede påskebrød. Det er på det strengeste forbudt både i deres skrevne lov og i deres

bænken. – Jeg bevidner, at jeg ikke af anden bevæggrund afgiver denne min åbne erklæring end ene af kærlighed til sandheden i almindelighed, men i særdeleshed til den kristelige sandheds ord, ifølge hvilken intet bør skattes højere og være mere pligt-mæssigt end den strengeste overholdelse af retfærdighedens bud i alle det menneskelige samfunds anliggender. Fremdeles erklærer jeg mig herved beredt til for at stadfæste sandheden af dette mit åbne vidnesbyrd at fremlægge for alle, hvem det måtte interessere, alle beviser, som kunne blive forlangt, hentede ud af jødiske skrifter og fremstillinger med uangribelig klarhed. Til bekræftelse af dette undertegner jeg mig med min egen hånd og hosføjede segl.

Hans Nicolajsen

Født i Løgumkloster
i hertugdømmet Slesvig,
præst i den anglikanske kirke,
missionær iblandt jøderne
i Jerusalem,
skrevet dersteds den 18. maj
1840

En undersøgelse blev sat i gang af den østrigske regering. Den viste, at jøderne var helt uskyldige. Nicolajsens brev er et glimrende vidnesbyrd om, hvordan en missionær, hvis hovedopgave er at vidne om Jesus, også kæmper mod antisemitisme.